

Eesti mäenduse teekond võrrelduna Euroopaga

Veiko Karu, Tallinna Tehnikaülikooli geoloogia instituut, Mäenduse ja maavaratehnoloogia osakond (veiko.karu@taltech.ee)

Maavarasid on inimesed kasutanud juba tsivilisatsiooni algusest. On ilmselge, et me kasutame erinevaid maavarasid oma igapäevaelus. Igapäevaselt me ei mõtle, et mida on selleks vaja teha, et need maavarad oleksid tööstustele kättesaadavad ning tarneahelad toimiksid.

Me kuuleme ja loeme mäendusest tavaliselt siis, kui on midagi juhtumas või muutumas – näiteks siis kui mõni küla või kogukond kurdab kaevandamistegevusega seotud tolmu, müra, vibratsiooni või salvkaevu tühjenemise üle. Mäeinsenerid selgitavad, toovad näiteid mujalt, miks ja mida me karjääris või kaevanduses teeme. Kuid enamasti muu ühiskonna teadmised sageli ei küüni selleni, mis kõik mäenduse taga on, kui paljusid inimesi ja perekondi maavara kaevandamine seob ja kuidas mõjutab nende heaolu (sh elukeskkonda, majanduslikke võimalusi jne).

Euroopas on maavarasid kaevandatud palju kauem ja suuremal hulgal, kui seda Eestis kunagi tehakse. Maardlad avatakse alati kõige paremast kohast, kus on kõige paremad kriteeriumid kaevandamiseks (kõrge tootlus, tarbijate lähedus, lihtsad kaevandamistingimused, vähene mõju keskkonnale). Koos EL suundadega rohepöördele, näeme kus, millal ning mida Euroopas taas kaevandama hakatakse, et vähendada riske tööstuse tarneahelates. Koos sellega tõuseb inimeste teadlikkus maavarade kaevandamisest. Nii loome üheskoos targa maavaratööstuse, mis teab, mida, kuidas ja kus tuleb kaevandada ja töödelda, et keskkonda vähem mõjutada, kuid tagades samas tootlikkuse ja ressursside kokkuhoiu ka tulevastele põlvetele.